

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל בין שער כימיקלים בע"מ ובין י.ג.ל שרותי מים בע"מ

1. פתח דבר

לפני בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח-1988 (להלן: "**חוק ההגבלים העסקיים**"), להסדר כובל בין שער כימיקלים בע"מ (להלן: "**שער**") וי.ג.ל שרותי מים בע"מ (להלן: "**יגל**"). בקשת הפטור נוגעת לתניות אי תחרות, הבטחת רכישה ולקוח מועדף, הנלוות לעסקת מיזוג מיום 6.8.2015, במסגרתה רכשה שער שליש ממניות יגל (להלן: "**המיזוג**"). על פי הצדדים, לא חלות על המיזוג הוראות פרק ג' לחוק, ועל כן הם לא נדרשו להגיש הודעת מיזוג בגינו.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשווקים הרלוונטיים, ולאחר שנועצתי עם הוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות שבהסדר אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשווקים המושפעים ממנו, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. על כן, מצאתי כי ההסדר ראוי לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסדר והצדדים לו

שער היא חברה פרטית, בבעלות מר יעקב קסטנבאום וגב' שרון קסטנבאום, אשר עוסקת בהפצת מגוון רחב של כימיקלים בענפי תעשייה שונים, כגון: תעשיית החקלאות, תעשיית המזון, תעשיית חומרי הניקוי, תעשיית הטקסטיל, תעשיית ההיי-טק ומתקני טיהור שפכים. בין היתר, שער מפיצה גם כימיקלים לבריכות שחייה.

יגל היא חברה פרטית, המעניקה שרותי תכנון, הקמה, תחזוקה וטכנולוגיות שליטה ובקרה מרחוק לבריכות שחיה. כחלק משירותים אלו, יגל מוכרת ללקוחותיה כימיקלים לבריכות המשמשים כחומרי חיטוי נוזליים. לאחר המיזוג, מוחזקת יגל בחלקים שווים על ידי שער, צ.ד. אחזקות בע"מ וא.ת. מבנים בע"מ.

ביום 1.9.2015, חתמו הצדדים על הסכם (להלן: "**ההסכם**"), שנועד להסדיר את היחסים בין הצדדים לאחר המיזוג, בנוגע לרכישת חומצת מלח וסודיום היפוכלורית (להלן: "**הכימיקלים**") והפצתם לבריכות שחיה ציבוריות. הסכם זה כולל את הכבילות הבאות: האחת, התחייבות שער שלא למכור כימיקלים לבריכות שחיה ציבוריות, ולהפנות אותן ליגל לצורך רכישת הכימיקלים (להלן: "**תנית אי תחרות**"). השניה, התחייבות יגל כי היא תעניק לשער זכות ראשונים בכל הנוגע

לאספקת רוב הכימיקלים שהיא רוכשת (להלן: **"התחייבות להבטחת רכישה"**). במקביל, התחייבה שער בפני יגל כי מחיר הכימיקלים שיוצע ליגל לא יהיה גבוה מהמחיר בו שער מוכרת את הכימיקלים לחברות מתחרות של יגל (להלן: **"תניית לקוח מועדף"**). בהסכם נקבע כי ככל שיוצע ליגל לקנות את הכימיקלים במחיר יותר מגורם אחר ובהתקיים מספר תנאים, היא תוכל לעשות כן.

תקופת ההסכם היא למשך 3 שנים ולאחר מכן, נקבעו הוראות הנוגעות לחידושו באופן אוטומטי, לתקופות נוספות של 12 חודשים בכל פעם.

3. השפעת ההסדר על התחרות

הפצת כימיקלים המשמשים לבריכות שחיה מתבצעת בעיקר על ידי חברות הפצה. חברות אלו, אשר מפיצות כימיקלים גם לענפי תעשייה אחרים, מספקות את הכימיקלים לבריכות השחיה לחברות המספקות שירותי תחזוקה וכימיקלים לבריכות שחיה (להלן: **"חברות שירותים"**), ובמקרים מסוימים גם באופן ישיר לבריכות שחיה.

ההסכם בענייננו נלווה למיזוג, במסגרתו רכשה שער 33.33% ממניות יגל. יגל הינה חברת שירותים, המספקת במסגרת שירותיה כימיקלים לבריכות שחיה. שער היא חברת הפצה, המספקת, כאמור, כימיקלים לחברות השירותים, וכן, מספקת כימיקלים גם באופן ישיר לבריכות שחיה ציבוריות. לפיכך, המיזוג בין שער ליגל הוא בעל מאפיינים אנכיים (מפיץ כימיקלים וחברת שירותים), וכן, מאפיינים אופקיים (שתי החברות מספקות כימיקלים לבריכות שחיה ציבוריות).

ההתחייבויות הכלולות בהסכם שלפנינו הן התחייבות של חברת הפצה, שלאחר המיזוג מחזיקה שליש ממניותיה של חברת שירותים, להפסיק ולהתחרות בה במכירת כימיקלים באופן ישיר לבריכות שחיה ציבוריות, וכן, להעניק לחברת השירותים תנאים מועדפים ברכישת הכימיקלים, כאשר מנגד, התחייבה חברת השירותים לרכוש את מרבית הסחורה הדרושה לה מחברת הפצה. להלן, יבחנו ההשפעות התחרותיות של הכבילות האמורות.

על פי תניית אי התחרות, התחייבה שער שלא למכור כימיקלים לבריכות שחיה ציבוריות, ולהפנות אותן לשם כך ליגל. בהקשר זה, קובעים כללי ההגבלים העסקיים (פטור הסוג לכבילות נלוות למיזוגים), התשס"ט-2009 (להלן: **"פטור הסוג"**) כי התחייבות של מוכר שלא יתחרה בעסק הנרכש במיזוג היא כבילה הפטורה מקבלת אישור בית הדין להגבלים עסקיים, כל עוד משכה אינו עולה על התקופות המצוינות בפטור הסוג ובכפוף לאמור בו. מתן פטור לכבילות מסוג זה נועד להגן על האינטרס הלגיטימי של הצדדים להבטיח שהעסקה לא תרוקן מתוכן על-ידי תחרות בנכס הנמכר מצדו של המוכר בסמוך לאחר המיזוג, וכי התמורה תגלם את מלוא שוויו של הממכר.

במקרה זה, התחייבה שער, במקור, לאי תחרות למשך כל תקופת ההסכם, באופן החורג מהתקופה המצוינת בפטור הסוג.¹ לאחר פניית רשות ההגבלים העסקיים לצדדים בעניין זה, תוקן משך ההסכם כך שיהיה תואם לתקופה שבפטור הסוג. ברם, ההתחייבות לאי תחרות במקרה זה היא של הרוכש ולא של המוכר, ועל כן היא אינה חוסה תחת פטור הסוג. יחד עם זאת, כאשר צדדים מוסיפים לקחת חלק בפעילות עסקית משותפת לאחר העסקה, עשוי לעלות צורך דומה של הגנה על ערכו הכלכלי של העסק והבטחת המשך הפעילות העסקית המשותפת גם בעסקאות מעין אלו. מטעמים אלו, נשקלת בחיוב גם התרתן של תניות אלו ובלבד שאין בהן לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק ושהצורך נובע מעצם העסקה והוא חיוני לביצועה. במקרה שלפנינו, בדיקת הרשות העלתה כי אין בהתחייבותה של שער כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק. זאת, לאור קיומן של חברות שירותים רבות המספקות כימיקלים לבריכות שחיה, ומאחר שהיקף המכירות של שער לבריכות שחיה ציבוריות, עובר להסכם, אינו משמעותי.

התחייבות יגל, במסגרת תנית הבטחת הרכישה, לרכוש משער את מרבית הכימיקלים הדרושים לה, מעלה חשש מפני חסימת ערוצי השיווק בפני חברות ההפצה, מתחרותיה של שער, כך שאלו ידחקו מהשוק, והתחרות במקטע הפצת הכימיקלים תיפגע. בהתייחס לחשש זה, העלתה בדיקת הרשות, כי קיימים ערוצי שיווק נוספים רבים: ראשית, כאמור לעיל, קיימות חברות שירותים רבות הרוכשות כימיקלים לבריכות שחיה ציבוריות, וכי חלק מבריכות השחיה הציבוריות אף רוכשות את הכימיקלים באופן ישיר מחברות הפצה. כמו כן, בנוסף לחברות השירותים, קיימות חברות אחרות, הפועלות בתחומי תעשייה אחרים, אשר רוכשות את הכימיקלים מחברות ההפצה, ובכמויות גדולות אף יותר. על כן, חשש זה מפני דחיקה של חברות הפצה מופג.

במסגרת תנית הלקוח המועדף, התחייבה שער כלפי יגל למכור לה כימיקלים במחירים הנמוכים ביותר לעומת שאר לקוחותיה. תניה זו עלולה להפחית את התמריץ של שער להעניק ללקוחותיה תנאים אטרקטיביים, ולפגוע ביכולתם של לקוחות אלו (חברות השירותים) להתחרות ביגל. בהתייחס לחשש זה, העלתה בדיקת הרשות כי קיימות מספר חברות נוספות המפיצות כימיקלים לבריכות, ואף קיימות מספר חברות שירותים הרוכשות את הכימיקלים ישירות מהיצרן. כמו כן, עלה מהבדיקה כי עבור חברות שמפיצות כימיקלים לענפי תעשייה אחרים, לא קיים חסם משמעותי מלהיכנס לתחום הפצת הכימיקלים לבריכות שחיה. לאור הדברים האמורים, הופג גם החשש שעלה מתניה זו.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי עם הוועדה לפטורים ולמיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש לארבע שנים, בכל הנוגע להתחייבות

¹ סעיף 3 לכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג לכבילות נלוות למיזוגים), התשס"ט-2009.

להבטחת הרכישה ולתנית הלקוח המועדף; ולמשך תקופת ההסכם המתוקנת, בכל הנוגע לתנית אי התחרות.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

אורי שוורץ
הממונה על הגבלים עסקיים (בפועל)

ירושלים, כ"ז בכסלו התשע"ו
9 בדצמבר 2015